

ורשה, 29 בדצמבר 2019

הצהרתו של ראש הממשלה מטאוש מורבייצקי

המאה ה-20 הביא לעולם סבל בלתי יתואר ומוות של מאות מיליוני אנשים שנרצחו בשם אידאולוגיות טוטליטריות חולות. קציר הדמים האיום של נאציזם, פשיזם וקומוניזם מוכר בעליל לאנשי דורנו. ידוע גם בבירור מי אחראי על פשעים אלו, ואיזו ברית החלה מלחמת העולם השנייה שהייתה הסכסוך הרצחני ביותר בתולדות האנושות.

לצערנו, עם חלוף הזמן מאירועים אלו, הידע של ילדינו ונכדינו עליהם הולך ופוחת. לכן חשוב כל-כך שנמשיך לאמר את האמת על מלחמת העולם השנייה בקול רם, על מחולליה וקורבנותיה - ושנתנגד לכל נסיונות לעוות את ההיסטוריה.

זכרון אודות רוע זה חשוב במיוחד לפולין שהייתה הקורבן הראשון של המלחמה. ארצנו חוותה את הפלישה המזוינת של גרמניה הנאצית ורוסיה הסובייטית לפני כולם. פולין הייתה המדינה הראשונה להילחם להגנת אירופה חופשית.

התנגדות בפני מעצמות הרוע הללו אינה רק איזכור של הגבורה הפולנית - היא דבר חשוב הרבה יותר. התנגדות זו הינה מורשת של כל אירופה שהיא היום חופשית ודמוקרטית, אשר אז קמה לקרב נגד שתי רודנויות. היום, כאשר יש כאלו שלמטרות פוליטיות רוצים לרמוס את הזכרון על אירועים אלו, פולין חייבת לעמוד להגנה על האמת. לא בשם אינטרסים שלה, אלא בשם כל מה שאירופה מהווה.

הסכם ריבנטרופ-מולוטוב שנחתם ב-23 באוגוסט 1939 לא היה "הסכם אי-תוקפנות". הוא היה הסכם פוליטי וצבאי אשר חילק את אירופה לשני איזורי השפעה - בקו של שלושה נהרות פולניים: נארב, ויסלה וסאן, וכעבור חודש, בעקבות "הסכם גבולות וידידות בין הרייך ה-3 וברית המועצות" שנחתם ב-28 בספטמבר, הוזז לקו של נהר בוג. הוא היה מבוא לפשעים בלתי יתוארים אשר בוצעו במהלך מספר שנים הבאות בשני צדדים של הקו.

ברית של היטלר וסטאלין יושמה במהירות הבזק: ב-1 בספטמבר 1939 גרמניה הנאצית תקפה את פולין ממערב, דרום וצפון, וב-17 בספטמבר ברה"מ עשתה זאת אף היא ותקפה ממזרח.

ביום 22 בספטמבר בברסט התקיים מצעד צבאי גדול - חגיגת הנצחון המשותף של גרמניה הנאצית ורוסיה הסובייטית על פולין העצמאית. מצעדים כאלו אינם מאורגנים ע"י צדדים של הסכם אי-תוקפנות - עושים אותם בעלי ברית וידידים.

כך בדיוק היה עם היטלר וסטאלין - זמן ארוך היו לא רק בעלי ברית, אלא ממש ידידים. ידידות זו צמחה עד כדי כך, שכאשר עוד לפני פרוץ המלחמה קבוצה של 150 קומוניסטים גרמניים ברחו מהרייך השלישי לברה"מ, בנובמבר 1939 סטאלין מסר אותם להיטלר, מעין "מתנה" - ושלח אותם למוות בטוח.

ברה"מ והרייך השלישי שיתפו פעולה כל הזמן באופן הדוק. בוידע בברסט ב-27 בנובמבר 1939 נציגי שירותי בטחון של שתי המדינות דנו בשיטות ועקרונות לשיתוף פעולה בלחימה נגד ארגוני החופש פולניים בשטחים הכבושים. ועידות נוספות בנושא שיתוף הפעולה בין פונקציונרים נ.ק.ו.ד ואס.אס. התקיימו, בין היתר, בזאקופנה ובקראקוב (במרץ 1940). לא היו זאת שיחות על אי-תוקפנות, אלא על חיסול (קרי: רצח) אנשים, אזרחי הרפובליקה הפולנית ועל פעולות משותפות לשם השמדה טוטאלית של פולין.

בלי השתתפותו של סטאלין בחלוקת פולין ובלי חומרי גלם שסופקו על ידו להיטלר, מכונת הפשע הגרמנית לא הייתה כובשת את אירופה. הרכבות האחרונות עם אספקה נסעו מברה"מ לגרמניה ב-21 ביוני 1941 - יום לפני שגרמניה הנאצית תקפה את בעלת הברית. בזכותו של סטאלין, היטלר היה מסוגל לכבוש ללא עונש מדינות נוספות, לכלוא יהודים מכל היבשה בגטאות ולהכין את השואה - אחד הפשעים האיומים ביותר בתולדות האנושות.

סטאלין ניהל פעולות פושעות במזרח, כבש מדינה אחרי מדינה, ופיתח מערכת מחנות אשר נקראה ע"י הסופר הרוסי אלכסנדר סולז'ניצין "ארכיפלג גולג". במחנות אלו, מיליוני אנשים, מתנגדי השלטון הקומוניסטי, הושמדו בעבודת פרך רצחנית.

פשעי הקומוניזם החלו עוד לפני מלחמת העולם השנייה - ממוות ברעב של מיליוני רוסים בתחילת שנות ה-20, מ"הרעב הגדול" שהמית מילונים רבים של תושבי אוקראינה וקזחסטאן, דרך "הטיהורים הגדולים" שבמסגרתם נרצחו כ-700 אלף מתנגדים פוליטיים ואזרחים פשוטים של ברה"מ, ברובם רוסים, וכן דרך "המבצע הפולני" של נ.ק.ו.ד. שבו הוצאו להורג בירייה אזרחי ברה"מ ממוצא פולני, ילדים, נשים וגברים. לפי נתונים של נ.ק.ו.ד במסגרת "המבצע הפולני" עצמו נספו מעל 111 אלף אנשים, אשר נרצחו בכוונה תחילה ע"י הקומוניסטים הסובייטים. להיות פולני בברה"מ באותו זמן - משמעות גזר דין מוות או גירוש לשנים רבות.

פוליטיקה זו נמשכה בדמות פשעים אשר בוצעו כבר לאחר הפלישה הסובייטית לפולין (17 בספטמבר 1939), כמו רצח מעל 22 אלף קצינים פולניים ונציגי אליטות (בין היתר בקאטין, חרקוב, טבר, קייב ומינסק) וכן בחדרי עינויים של נ.ק.ו.ד ובמחנות בפריפריות הנדחות ביותר של האימפריה הסובייטית.

הקורבנות הגדולים ביותר של הקומוניזם היו אזרחי רוסיה. ההיסטוריונים מעריכים שבברית המועצות עצמה נרצחו כ-20 עד 30 מיליון איש. מוות ומחנות חיכו אפילו לאלו שכל מדינה נאורה דואגת להם - לשבויי מלחמה שחזרו. בברה"מ הם לא נחשבו גיבורים אלא בוגדים. זאת הייתה "הכרת-טובה" של רוסיה הסובייטית לשבויים - חיילי הצבא האדום: מוות, עבודות פרך ומחנות ריכוז.

על כל הפשעים האלו אחראים מנהגים קומוניסטיים, ובראשם יוסף סטאלין. הנסיונות של נשיא רוסיה הנוכחי לטהר דמות זאת למטרות פוליטיות שלו, 80 שנה לאחר פרוץ מלחמת העולם השנייה, חייבים לעורר התנגדות של כל מי שיש לו לפחות ידע בסיסי על תולדות המאה ה-20.

הנשיא פוטין שיקר פעמים רבות בנושא פולין. הוא תמיד עשה זאת במלוא המודעות. בדרך כלל זה קורה במצב שבו השלטון במוסקבה מרגיש לחץ בינלאומי בקשר לפעולותיו. ומדובר בלחץ לא בפרספקטיבה היסטורית, אלא בפרספקטיבה הגיאופוליטית העכשווית ביותר. בשבועות אחרונים רוסיה ספגה מספר כשלונות משמעותיים: לא צלח בידם הנסיון להשתלט על בלרוס, האיחוד האירופי האריך פעם נוספת סנקציות שהוטלו בעקבות סיפוח בלתי חוקי של קרים, ושיחות במה שנקרא "פורמט נורמנדי" לא רק שלא הובילו להסרת הסנקציות, אלא שבאותו הזמן אף הוטלו נוספות - הפעם אמריקאיות - אשר מקשות על יישום הפרוקט "נורד-סטרים 2". ובנוסף ספורטאים הרוסים הושעו לארבע שנים עקב שימוש בדופינג.

אני מתייחס למילים של הנשיא פוטין כאל נסיון להסתיר את הבעיות האלו. המנהיג הרוסי יודע היטב שטענות שלו נוגדות באופן ברור את המציאות, ושבפולין אין אנדרטאות של היטלר וסטאלין. אנדרטאות כאלו היו בארצנו רק כאשר בנו אותם פולשים ופשעים - הרייך השלישי הנאצי ורוסיה הסובייטית.

לעם הרוסי - הקורבן הגדול ביותר של סטאלין, אחד הפושעים האכזריים ביותר בתולדות העולם - מגיע לדעת את האמת. אני מאמין עמוקות שהעם הרוסי הוא עם של אנשים חופשיים, ושהוא דוחה את הסטליניזם, אפילו כאשר שלטונו של הנשיא פוטין מנסה לטהרו.

אין הסכמה להחלפת תליינים עם קורבנות, מחוללי פשעים איומים עם אוכלוסיה חפה מפשע ומדינות מותקפות. בשם זכרון הקורבנות ובשם העתיד המשותף אנו חייבים לטפח את האמת.

(מ. מורבייצקי)

מטאוש מורבייצקי

ראש הממשלה